

COLUMN

Buitenlucht

VEERLE VANDEN BOSCH

Vrij zijn is niet: vrij zijn van verlangen, zoals die cursus mindfulness je voorhield. Nee, 'vrij zijn is verlangen naar de buitenlucht en erheen kunnen lopen', schrijft Lieke Marsman in *De volgende scan duurt vijf minuten* (Pluim, 64 blz., 5,99 €). Het is zoiets waar je pas achter komt als je het plots niet meer kunt, en het contrast tussen vroeger en nu voortdurend in je gedachten schrijnt. Zeker als je amper 27 bent en je op die prille leeftijd de status van beloftevolle schrijver al bent ontgroeid. Het ging hard voor Marsman: haar poëziedebuut werd meteen bekroond en ook haar eerste roman, *Het tegenovergestelde van een mens*, kreeg veel lof toegeswaaid. Maar in maart van dit jaar kreeg ze na maandenlange pijn in de schouder te horen dat ze aan kraakbeenkanker leed, een zeldzame aandoening die normaal alleen oudere mensen treft. Er zat een tumor van 8x9x10 centimeter onder haar schouderblad.

Beslissingen in de gezondheidszorg zijn geen economische beslissingen, maar beslissingen over leven en dood

Het leven van de jonge schrijfster zag er plots heel anders uit. Als ik hieruit kom, belooft ze zichzelf, zal ik nooit meer onderbetaald werk doen, nooit meer optreden voor de Rotary van welke stad ook, en nooit meer poëzieles geven aan middelbare scholieren. Waar ze snel achter komt, is dat 'naarmate je plek in je leven ten opzichte van je geboorte en dood duidelijker wordt', dat ook zo is 'met je plek ten opzichte van de maatschappij om je heen'. Politiek is persoonlijk. En dus schrijft ze geen klassiek kankerdagboek, maar een mengeling van poëzie en proza, verweven met een flinke portie partijkritiek.

Ziek op de bank liggend volgt ze op de televisie het debat in de Nederlandse Tweede Kamer over de afschaffing van de dividendbelasting ten gunste van multinationals als Shell en Unilever, wat de Nederlandse schatkist 1,4 miljard euro zou kosten. 'Abstracte beleidsbeslissingen worden heel concreet als je ziek bent', merkt ze daarbij op. 'Ze bepalen of de afdeling waarop je ligt onderbemand is of niet', en dat een consult bij een in kanker gespecialiseerde psycholoog wegens bezuinigingen 98 euro kost. 'Beslissingen in de gezondheidszorg zijn geen economische beslissingen, maar beslissingen over leven en dood', stelt ze. 'Op het leven bezuinig je niet. En al zeker niet als je 1,4 miljard euro kunt missen.'

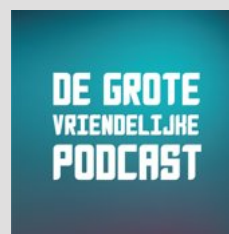
'De volgende scan duurt drie, twee, vijf, vier minuten', meldt een blikkerige stem haar voortdurend als ze onder de MRI-scanner ligt. Ze gunt zichzelf het laatste woord: 'De volgende 24 uur zijn helemaal van jou', een onstuimige omarming van het leven.

Het werkt aanstekelijk. Buiten vult de nazomerzon de tuin met zacht, diffuus licht. Ik kan er zomaar heen lopen en in het gras gaan liggen. Wat een vrijheid. Dat moest ik maar eens vaker doen, nu ik het nog probleemloos kan. Op het leven moet je inderdaad niet bezuinigen.

DE KWESTIE

JEUGDRECENSENT
BAS MALIEPAARD

'Ik wil een platform oprichten dat ruim de tijd maakt voor jeugdauteurs'

Twee Nederlandse recensenten jeugdliteratuur, Bas Maliepaard en Jaap Friso, lanceerden deze week een maandelijkse kinderboekenpodcast die naar de naam de **Grote Vriendelijke Podcast** luistert. In elke aflevering zal het duo nieuwe kinderboeken bespreken en aandacht besteden aan de ontwikkelingen in de jeugdliteratuur. Daarnaast ontvangen ze telkens een kinderboekenauteur of illustrator met wie ze een uitgebreid gesprek hebben over zijn of haar werk.

Waarom zijn jullie gestart met een podcast? Is daar nood aan?

'Vorig jaar heb ik in de krant *Trouw* een aanklacht geschreven over de teruglopende aandacht voor jeugdliteratuur in landelijke media. Er verschijnen steeds minder recensies, en ook steeds minder interviews met bijzondere illustratoren en auteurs. Terwijl er veel mooie kinderboeken geschreven worden in ons taalgebied en de makers ervan interessante verhalen te vertellen hebben. Het is echt stuitend als je de situatie van vandaag afzet tegen twintig jaar geleden. Dat heb ik toen ook onderbouwd met statistiekjes. Dat stuk werd breed opgepikt, maar het veranderde niet meteen iets. Kort daarna ben ik geïnteresseerd geraakt in podcasts, en kwam ik op het idee een podium op te richten dat ruim tijd maakt om met schrijvers en illustratoren te spreken over hun werk. Ik ben een cursus gaan volgen en ben op zoek gegaan naar een partner. Die heb ik gevonden in Jaap Friso, die radiomaker is bij de Nederlandse publieke omroep. Die ervaring kwam goed van pas.'

Op welk publiek mikken jullie?

'We hebben volwassenen voor ogen, van de geïnteresseerde ouder tot leerkrachten, bibliothecarissen, uitgevers... We proberen het laagdrempelig te houden, maar je moet natuurlijk wel een zekere interesse hebben wil je een uur uittrekken om te luisteren. Maar we hopen dat zo veel mogelijk ouders gaan luisteren.'

Hoe willen jullie de Grote Vriendelijke Podcast bekendmaken en promoten?

'We hebben nog geen financiering, geen groot marketingbudget. We maken dit in onze vrije tijd. We rekenen vooral op free publicity, ons grote netwerk in de boekenbranche, mondelinge reclame en de sociale media. In één dag hadden we 800 downloads, en ik verwacht dat we snel over de 1000 zullen gaan. Maar financiering zou welkom zijn om meer slagkracht te krijgen.'

Wat is jullie streefdoel?

'We zijn vooral gestart vanuit ons eigen enthousiasme en hopen dat het aanstekelijk werkt. We hebben geen verwachtingen en weten niet hoe groot het potentieel is. De toekomst moet uitwijzen welke mensen dit leuk vinden. We hebben twee afleveringen gemaakt, waarin we tonen dat we een breed spectrum willen bestrijken, van populaire tot meer literair gerichte schrijvers. Het criterium is dat ze een snaar bij ons raken.'

Zijn ook Vlaamse schrijvers en illustratoren welkom?

'We werken grensoverschrijdend, en kijken dus ook naar de Vlaamse markt.'

Te beluisteren via
degrotevriendelijkepodcast.nl

/ DIXIT /

'Ik lees nooit recensies van mijn boeken, ik kan dat gewoon niet aan'

Sinds **SASKIA DE COSTER** gepest werd, heeft ze het moeilijk met kritiek. Ze werd vroeger zo vaak neergesabeld dat ze er nu niet meer tegen kan. ('Humo')

'Waarom zou ik? Dat voegt niet zoveel toe. Ik heb dat vaker geprobeerd duidelijk te maken: een uitgever moet uitgeven, boeken lezen is daar niet zonder meer noodzakelijk voor'

De Nederlandse uitgever van 'Mein Kampf', **MAI SPIJKERS**, heeft het boek van Hitler niet gelezen. ('Boekblad')